

การศึกษาการเกิดอุบัติการณ์การเกิดปฏิกิริยาจากการได้รับเลือด ของโรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

ชัยสิทธิ์ สุวรรณจักษ์ นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

โรงพยาบาลแม่ลาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การรักษาผู้ป่วยโดยการเติมเลือดนั้น นับว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งในการรักษาผู้ป่วย แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงพอสมควรในการรับการเติมเลือด ซึ่งมีความเสี่ยงหลากหลาย อาทิเช่น ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อที่มาในเลือดของผู้บริจาคโลหิต จากการเก็บข้อมูลภายในโรงพยาบาลแม่ลาว ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2561 เป็นเวลา 1 ปี 4 เดือน พบมีการเติมเลือดให้ผู้ป่วยทั้งหมด 345 ถุงเลือด แบ่งเป็น blood group O 156 ถุง, blood group B 130 ถุง, blood group A 57 ถุง, blood group AB 3 ถุง และ Rh positive 345 ถุง พบร้อยละ 3.6 เกิดปฏิกิริยาภายหลังการเติมเลือด คิดเป็น 4 ถุงจาก 345 ถุง โดยเป็น blood group A 1 ถุง, blood group O 1 ถุง และ blood group B 2 ถุง

บทนำ

การเติมเลือดเพื่อการรักษาผู้ป่วยนั้น มีประโยชน์อย่างยิ่งในการรักษา แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงในการรับเลือด ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดจากการติดเชื้อที่มาในเลือดของผู้บริจาคโลหิต และยังมีความเสี่ยงในเรื่องของการเกิดปฏิกิริยาจากการเติมเลือดอีกด้วย ซึ่งมีความรุนแรงหลากหลาย จนถึงขั้นทำให้ผู้ที่ได้รับการเติมเลือดถึงแก่ชีวิตได้ ซึ่งปฏิกิริยาจากการเติมเลือด อาจเกิดขึ้นทันทีหลังรับเลือดหรือหลังจากการรับเลือดได้ 15 นาทีถึง 24 ชั่วโมง ภายหลังจากการเติมเลือดก็ได้ ดังนั้น การทราบอุบัติการณ์การเกิดปฏิกิริยาหลังการเติมเลือดของผู้ป่วยที่มาเติมเลือดในโรงพยาบาลแม่ลาว จึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะนำไปสู่การวางแผนให้การดูแลผู้ป่วยที่มาเติมเลือดภายในโรงพยาบาล ตลอดจนสามารถนำไปสร้างแนวทางช่วยเหลือและเฝ้าระวังในการดูแลผู้ป่วยขณะเติมเลือดภายในโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอุบัติการณ์การเกิดปฏิกิริยาหลังการเติมเลือดของผู้ป่วยที่มาเติมเลือดในโรงพยาบาลแม่ลาว
2. เพื่อสร้างแนวทางป้องกันและวิธีปฏิบัติในการช่วยเหลือผู้ป่วยเติมเลือดภายในโรงพยาบาลหากเกิด

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

วิธีการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบข้อมูลย้อนหลัง (Retrospective descriptive research) โดยศึกษาการเกิดอุบัติการณ์การเกิดปฏิกิริยาจากการได้รับเลือด ในกลุ่มผู้ป่วยที่เข้ารับการเติมเลือดที่โรงพยาบาลแม่ลาว ตั้งแต่ มกราคม 2560 ถึง เมษายน 2561

ผลการวิจัย

พบมีการเติมเลือดให้ผู้ป่วยภายในโรงพยาบาลแม่ลาวตั้งแต่ 1 มกราคม 2560 ถึง 30 เมษายน 2561 จำนวน 345 ถังเลือด แบ่งเป็น blood group O 156 ถัง, blood group B 130 ถัง, blood group A, 57 ถัง blood group AB 3 ถัง และ Rh positive 345 ถัง พบร้อยละ 3.6 เกิดปฏิกิริยาภายหลังการเติมเลือด คิดเป็น 4 ถังจาก 345 ถัง โดยเป็น blood group A 1 ถัง ,blood group O 1 ถัง และ blood group B 2 ถัง

อภิปราย สรุป และข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่ทำการศึกษา พบมีการเกิดอาการภายหลังการได้รับเลือด ร้อยละ 3.6 ซึ่งพบเป็น อาการมีไข้ ภายหลังการเติมเลือด ซึ่งมักจะเกิดจากการที่มีเม็ดเลือดขาวปนมากับเม็ดเลือดแดงในถุงที่ให้มากเกินไป ทำให้เกิดอาการแพ้เลือดภายหลัง ซึ่งการจะลดอาการเหล่านี้ควรจะใช้เป็น LPRC คือ ส่วนประกอบโลหิตชนิดเม็ดเลือดแดงที่ ขจัดเม็ดเลือดขาวออกไปด้วยวิธีการกรอง (leukocyte filtration) ซึ่งจะพบเม็ดเลือดขาวปนมากับเม็ดเลือดแดงใน ถังน้อยกว่าปัจจุบันที่ ใช้เป็น PRC และ whole blood